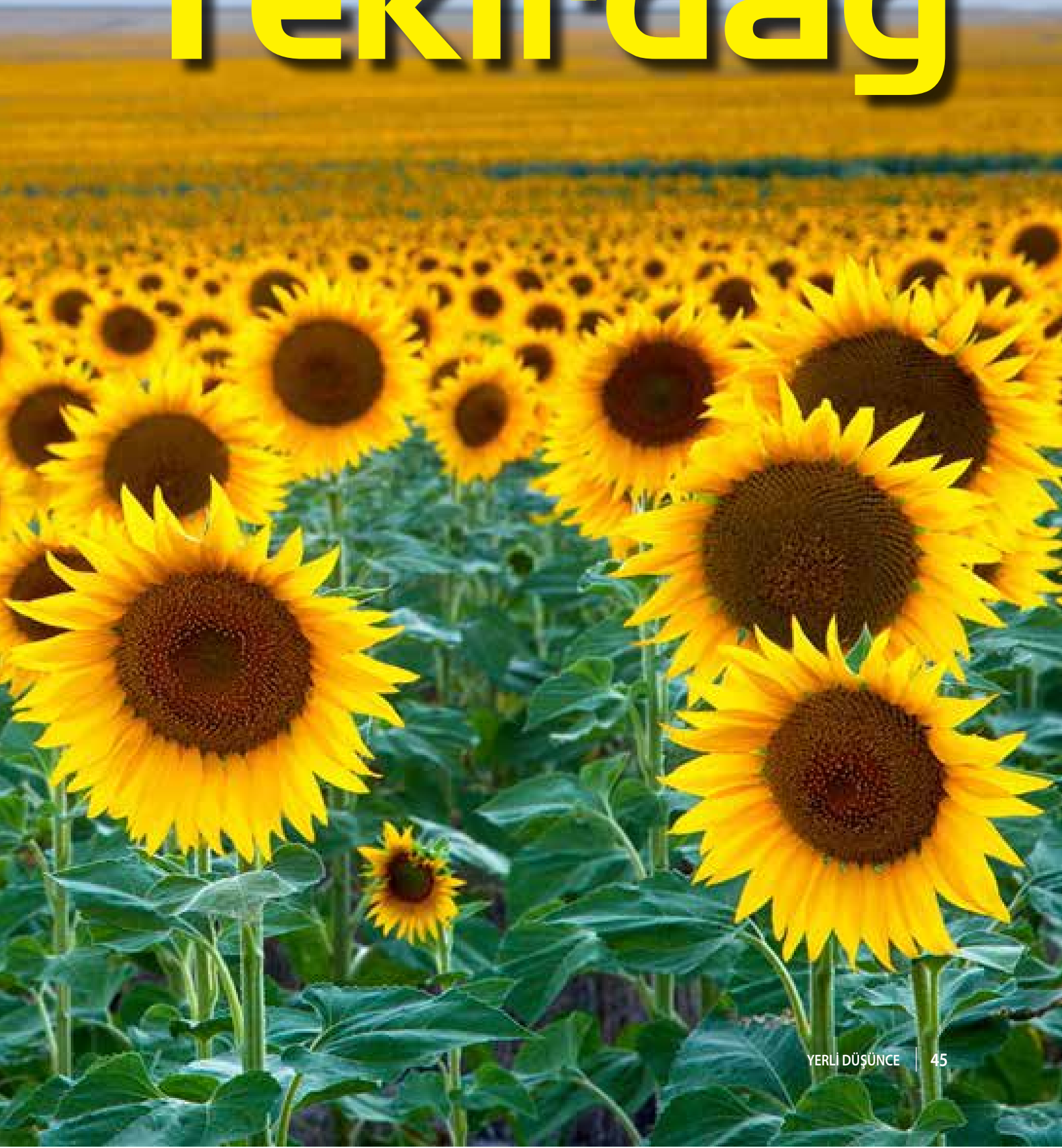

Günebakanların Şehri
Tekirdağ

Tekirdağ, 6.000 yıllık tarihi boyunca; Traklar, Romalılar, Bizanslılar gibi çeşitli medeniyetlere ev sahipliği yapmış; Marmara'nın sakin sularından Trakya topraklarına yayılmış suskun bir şehirdir. Bir zamanlar kuzeyin bilinmeyen sularından geçip Marmara'nın kıyılarını izleyerek küçük kayıklarıyla gelen esrareniz Traklar, bu bereketli ve bakir koyu görür görmez büyülenip yerleşmişler bu güzel sahile. Tarih boyunca pek çok medeniyet, Tekirdağ'da mola vermiştir. Bu şehirde, alabildiğine dinlendikten sonra, önlerinde duran maceralı fetihlere doğru yol almışlardır.

İstanbul'a yakınlığı sebebiyle Boğazlar üzerinden geçen Asya ve Avrupa kavimlerinin ilişkileri, Tekirdağ'ı İstanbul tarihine sıkı sıkıya bağlamıştır. İstanbul'un

zaman zaman saldırıya uğramasının etkileri bu ilimizde de görülmüş, topraklarının da verimli olması birçok kavimin hâkimiyetinde kalmasına sebep olmuştur.

Belirttiği gibi Anadolu ve Avrupa arasındaki her türlü ilişkinin Trakya üzerinden gerçekleştirilmesi, Tekirdağ'ın köklü bir mirasa sahip olmasını sağlamıştır. Marmara Bölgesi'nin en güzel şehirlerinden biri olan Tekirdağ, gerek doğal güzellikleri gerek tarihi yerleri ve tertemiz sahilleri ile seyahat severlerin gözdesi konumundadır. Geniş ayçiçeği tarlaları arasından şehre girdiğinizde, mini işlemleri ve cumbasıyla özgün bir Osmanlı yapısı çıkar karşınıza. Tekirdağ Müzesi olarak kullanılan bu bina, Tekirdağ'ın binlerce yıllık tarihine ev sahipliği yapmıştır. Yeryüzünün

en eski şehirleri olan Bisanthe, Heraion, Perinthos'un en güzel objeleri saklıdır Tekirdağ Müzesi'nde. Müzenin bahçesinde ise Helenistik, Roma, Bizans ve Osmanlı dönemlerine ait mimari parçalar, lahitler, mezar taşları, yazıtlar, sütunlar, heykeller ve kabartmalar yer alır. Müze içinde, taş eserler salonunda ise tarihin en eski tapınaklarında bulunmuş heykeller ve tümülüs sergilenir. Müzede sergilenen en ilgi çekici eser, kuşkusuz M.Ö. 3. yüzyılda yaşamış Trakya Kralı Kersepleptes'in, orijinal hâline uygun bir şekilde aynı kumaşlardan yapıp giydirilerek sergilenen özgün mumyasıdır.

Şehrin bugünkü merkezi, koydan ovaya doğru uzanarak merkezi bir otoyol üzerine kurulmuştur. Liman, olağanüstü güzel çiçeklerle, cıvı cıvı teknelerle dolu hareketli bir yerdir. Balıkçılar, limanda bütün gün ağlarını örerler. Ağları hazır olduğunda, gün batımıyla denize açılırlar.

Şehirde hiçbir bina, 1553 yılında Mimar Sinan'ın yaptığı, Kanunî Sultan Süleyman'ın damadı Sadrazam Rüstem Paşa'nın adını taşıyan külliyesi kadar ihtişamlı değildir. 1553'te inşa edilen cami; medresesi, hamamı, bedesteni ile bir külliye. Günümüze bunlardan yalnızca

bedesten ve cami gelebilmiştir. Geniş bir avlu içerisinde olan cami, kesse taşlardan kare olarak inşa edilmiştir. 22 sütun üzerine oturan ahşap çatısı, ikişer kubbeye örtülmüştür.

Şehir merkezine girdiğinizde, irili ufaklı onlarca köfteci dükkânı görürsünüz. Hepsi birer aile işletmesi olan küçük dükkânlarda mola vermek, yolcular için vazgeçilmez bir gelenek hâline dönüşmüştür. Tekirdağ'da köfte bir şehir markasıdır. Şehre, 19. yüzyılda Bulgaristan göçmenleri tarafından tanıtıldığı tahmin edilmektedir. Kömür ile pişen köfte, muhakkak piyaz ile ikram edilir. Tuzsuz peynir ile yapılan Peynir Helvası ise şehrin en ünlü tatlılarından. Ama evlerde pi-

şirilme geleneği pek yoktur.

Şehrin İstanbul yönündeki ilçesi Marmara Ereğlisi ise, antik bir medeniyet üzerine kurulmuştur. Süregelen kazılar, her defasında ilçeye tarihten servetler armağan etmektedir. Antik çağda Perinthos diye anılan küçük liman, gerek sahili gerekse de tarihi ile büyük ilgi görmektedir. Sahil, girintili çıkıntılı uzayan keskin kayalar ve kayaların arasındaki mağaralarla çevrelenmiştir. Rüzgâr hızıyla sürüklenen dalgalar, doğal mağaralar oluşturmuştur. Antik çağdan kalan stadyum, tiyatro kalıntıları, kent surları ve Bizans bazilikası sahil kadar ilgi

çekicidir. İlçe, âdeta açık hava müzesi gibidir. Saray ilçesinde hâlâ ayakta kalan Ayaspaşa Camisi, Sadrazam Ayas Mehmed Paşa tarafından 1525 yılında yaptırılmıştır. İnce silindirik gövdeli minaresi tek şerefelidir. Cami, üç kubbeli bir son cemaat yerini takip eden tromplu bir kubbe ile örtülü küçük bir yapıdır. Külliye'nin avlusunda, ünlü Moğol İmparatoru Cengiz Han'ın soyundan gelen sürgün Kırım Hanlarının, taşları kitabelerle dolu mezarları vardır.

Saray yakınlarında, Güneşkaya ve Güngörmez Mağaralarında taş dönemine ait kalkolitik yer-

leşim izlerine rastlanmıştır. Bu yüzden Saray'ın değil aynı zamanda Tekirdağ'ında en eski yerleşim merkezinin burası olduğu düşünülmektedir. Orman, deniz ve dereyi bünyesinde birleştiren Kastro ise, bozulmamış doğanın âdeta bir fotoğrafıdır. Tekirdağ'ın Karadeniz'e açılan tek kıyısıdır. Dişbudak ağaçlarıyla süslü, yemyeşil bir koydur burası. Buranın resmî adının Çamlıköy olmasına rağmen halk, hâlâ buraya Kastro demeyi sürdürmektedir. Kastro'da, Yıldız Dağlarının denize kucak açtığı bu koyda, Bahçeköy Deresi denizle buluşur. Ağaçların su içer gibi dallarını uzattığı durgun suyun üzerinde, sadece kuş sesleri vardır. Hatta sessiz olursanız su kaplumbağalarını, kurbağaları ve küçük su yılanlarını güneşlenirken görebilirsiniz. Doğayla buluşmak, doğayla dinlenmek, güneşlenmek, denize girmek ve piknik yapmak için Kastro, Trakya'nın en güzel yerlerinden biridir.

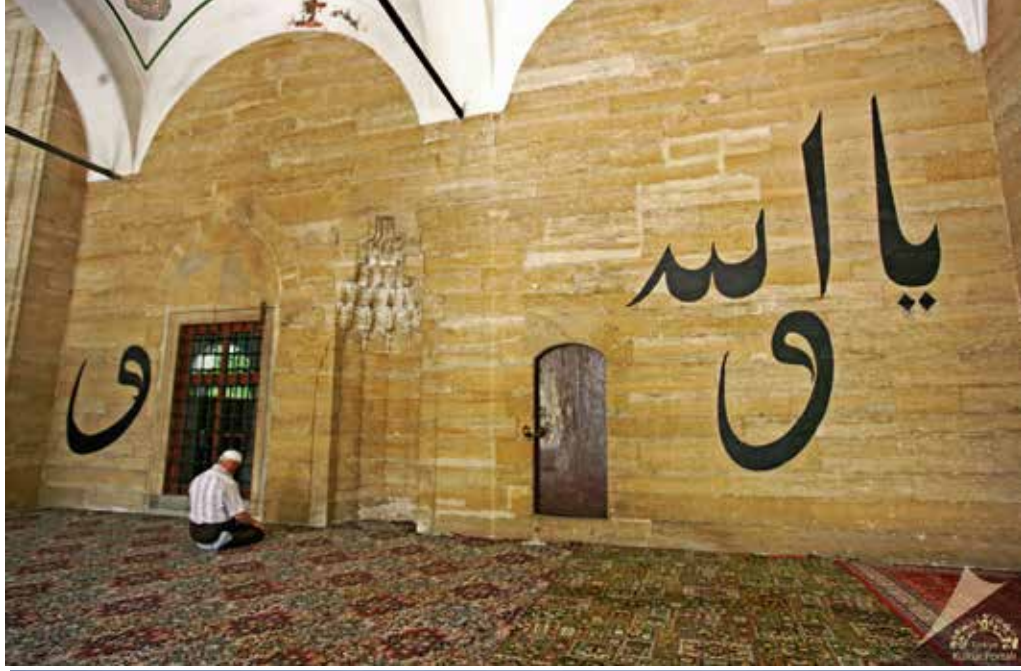
Şarköy, Marmara bölgesinde, "mavi bayraklı" denize sahip tek ilçedir. Dünyanın ve Türkiye'nin en uzun kumsallarından birine sahiptir. Kumbağ'dan başlayarak Çanakkale ile buluştuğu sınıra kadar doğası, plajları, otelleri ve kampları ile anılır. Marmara'nın serin denizi ve ılık iklimiyle bölgede turistlerin en fazla ilgi gösterdiği yerdir Şarköy. Burası aynı zamanda eğlencenin de diyarıdır. Erken açılan geç kapanan yaz sezonu ve kolay ulaşımıyla tatilcilerin gözdesidir. Şarköy'ü ünlü kılan sadece deniz turizmi

değildir. Üzüm bağları ve zeytinlikleri ile doğa zenginliklerini koruyan bu kumsal, doğal hayata ilgi duyanların mekânıdır. Tekirdağ'ın Şarköy ilçesi, bağcılık ve şarapçılık deyince Türkiye'de ilk akla gelen yerlerden. Bugün Türkiye'nin en çok şaraplık üzüm üreten bölgesi Şarköy ve en çok şarap fabrikasının bulunduğu yer de Mürefte'dir. Eğer Mürefte yolu üzerindeyseniz Feyzi Kutman Şarap Müzesi'ni görmeden geçmeyin. Şarabın tarih ve serüvenini merak ediyorsanız mutlaka gezilmesi ve görülmesi gereken bir yer.

Tutku, durmak bilmez. Açılmamış kanatlar ise gerilmez. Eski zamanlardan beri insan, bu tutkusundan vazgeçmemiştir. Uçmak ile özgürlük dost olsa gerek. İnsanlar Tekirdağ'da bu özgürlüğü yamaç paraşütüyle yaşamaktadır. Uçmaktaki, el değmemiş doğası ve dört kalkış pisti, 625 m. yüksekliği ile yamaç paraşütü tutkunlarının nadide yerlerinden birisidir. Burası her sezon, yüzlerce uçma tutkunu doğaseveri ağırlar. Yorucu bir haftanın sonunda dinlenilecek dingin bir köşe bulmak, insanı âdeta yenilenmiş hissettirir. Uçmaktaki, size tam da bu aradıklarınızı verecek yer.

Hayrabolu ilçesi ise, bölgenin en verimli topraklarında kurulmuştur. Trakya topraklarının en eski camisine sahiptir. 1419 yılında yapılan Paşa Camisi, Mimar Hacı İvaz Paşa'nın adıyla anılır. Bölgenin en verimli bitkisi ayçiçeği, şehrin içinde bile yetişmektedir. İlçe, geniş ayçiçeği tarlalarıyla kuşanmıştır. Aynı zamanda macera tutkunlarının diğer bir buluşma noktasıdır Hayrabolu. Bu heyecan, her yıl Mayıs ayında yapılan Motokros Şampiyonası ve Ağustos ayında yapılan Türkiye Motokros Şampiyonalarıyla doruğa ulaşır.

Osmanlı döneminde Padişah I. Murad, fethettiği Tekirdağ topraklarına Ahi büyüklerini ve

Yörükleri yerleştirmiştir. Evliya Çelebi, Tekirdağ için "Yörük beylerinin tahtgâhı." der. Bu nedenle evlerde olduğu gibi giysilerde, dokumalarda, el işlemelerinde Türk boylarının izlerine rastlarız. Yine Tekirdağ Müzesi'nin etnografya salonunda, Yörük geleneklerine ait ev yerleşimi, yerel dokumalar, işlemeler, yerel örtüler ve takılar sergilenmektedir. Tekirdağ dokuma çeşitlerinden; şilte, minder, seccade, masa örtüleri gibi ürünler, olağanüstü bir emekle saf yün ve çözümlü pamuk ipliği ile dokunmaktadır.

Şehrin yetiştirdiği en ünlü şahsiyetlerden birisi, büyük vatan şairi Namık Kemal'dir. Ne yazık

ki doğduğu ev, günümüze kadar dayanmamıştır. Yerine birebir benzeri yapılarak büyük vatan şairinin hatırası ölümsüzleştirilmiştir. Şehir, şaire vefa borcunu ödemek için şairin eşyalarını, resimlerini, mektuplarını, arşivi ve koleksiyonlarını toplayarak Namık Kemal Evi'ni, seçkin bir edebiyat ve fikir müzesi hâline getirmiştir. Şairin evi aynı zamanda bize, yaşadığı dönem Türk evlerinin yerleşimi ve yaşam tarzı hakkında da bilgi vermektedir.

Tekirdağ'da bir başka önemli şahsa ait yapıysa Rakoczi Müzesi'dir. 18. yy sürgün evi olan müze, bir başka tarihin tanığıdır. Osmanlıya sığınan Macar Prensi

II. Frenc Rakoczi'nin Tekirdağ'da güvenle yaşadığı ev, Osmanlının güven ve misafirperverliğinin sembolü olarak günümüzde müze olarak korunuyor. Türk-Macar ilişkilerini ve iki ulusun halk sanatlarındaki beraberliklerini simgeleyen eserler, bu müzede sergilenmektedir. Rakoczi, 1735 yılından ölümüne dek Tekirdağ'daki bu evde güvenle ikamet etmiştir.

Tekirdağ, aynı zamanda festivaleri ile de ünlüdür. Yaz başından, sonbaharın ilk yaprağı düşünceye kadar Tekirdağ ve ilçeleri, yetiştirdikleri ile şenlenir ve festivaller düzenler. Bunlardan en ünlüsü Kiraz Festivali'dir. Festivallerde, son bahara girmeden açık havada kalabalık eğlenceler düzenlenir. Konserler ve çeşitli etkinlikler, kenti şenlendirir.

Tekirdağ ilinin ekonomisi tarım, hayvancılık ve sanayiye dayanır. Turizm sektörü ise gelişmektedir. Bitkisel üretimin en önde geleni buğdaydır. Bu ürünü sırasıyla ayçiçeği, kanola, arpa, silajlık mısır takip etmektedir. Hayvancılıkta büyükbaş, küçükbaş hayvanların yanı sıra tavukçuluk ve arıcılık da yapılmaktadır. Ayrıca ilimizde, ayçiçeği balı ve balmumu üretilmektedir. Tekirdağ; verimli toprakları ile bölge sanayisine sağladığı hammadde katkısı, sahip olduğu 4 adet Organize Sanayi Bölgesi ve 1 Avrupa Serbest Bölgesi, ulaşım ve kaliteli iş gücü imkânları, hızla gelişen sınıai yatırımlarıyla bütün sektörlerde ülke ekonomisine katkı sağlamaktadır.

Tekirdağ denilince mutfağına bakmadan geçmek olmaz. Sebze yemeğinden et yemeğine, salata çeşitlerinden tatlılarına kadar Tekirdağ mutfağı, kendini diğer şehirlerden ayırmaktadır. Tekirdağ denilince akla, Tekirdağ Köftesi gelmektedir. Tekirdağ mutfağının geleneksel yemek ve tatlıları arasında; Bulama, Çeneçarpan Çorbası, Cıllık, Elbesan Tava, Gülbarak

Böreği, Höşmerim, Hakuk, Kalle, Kodrul, Mangır, Papaz Mancası, Pireşe, Şarışura, Yoğurtlu Borani, Zennik, Sini Mantısı, Damat Paçası, Peynir Helvası ve Hayrabolu Tatlısı gibi lezzetler vardır.

Anadolu ve Balkanlar arasında geçiş konumundaki Tekirdağ, doğal güzellikleri ile keşfedilmeyi bekleyen illerimizden biridir. Bu arada unutmadan Uçmakedereden, Gaziköyden, Mürefte'den geçmeden; Ganos Dağı'nın eteklerinden yamaç paraşütü ile süzülmeden; Hayrabolu Tatlısı ve Peynir Helvası'nı tatmadan; Üzüm Pekmezi, Bulama almadan; Karacakılavuz el dokuma-

larından almadan sakın dönmeyin! Önümüzdeki sayımızda başka bir ilimizde buluşmak dileğiyle...

Koray TÜMAY

